

INHOUD

- 7 Inleiding
- 13 ABBA
- 16 The Alan Parsons Project
- 19 Kane GUILTY PLEASURES
- 20 Syd Barrett
- 23 The Beach Boys
- 26 The Beatles
- 29 Hall & Oates ONBEKEND ONBEMIND
- 30 Big Star
- 34 Glen Campbell
- 37 Carpenters
- 40 Jett Rebel ONBEKEND ONBEMIND
- 41 DJ Shadow
- 45 Miles Davis
- 49 Modern Talking GUILTY PLEASURES
- 50 Neil Diamond
- 54 Earth & Fire
- 58 Jeff Lynne / Electric Light Orchestra
- 62 The President ONBEKEND ONBEMIND
- 64 Brian Eno
- 67 Flairck
- 70 Fleetwood Mac
- 73 Steve Roach ONBEKEND ONBEMIND
- 74 Focus
- 77 Barbra Streisand GUILTY PLEASURES
- 78 Frost*
- 82 Marvin Gaye
- 86 David Gilmour
- 90 Jellyfish ONBEKEND ONBEMIND
- 92 Het Goede Doel
- 95 Golden Earring
- 99 Group 1850
- 102 Happy The Man ONBEKEND ONBEMIND
- 104 Jan de Hont
- 108 Iron Maiden
- 111 Mariah Carey GUILTY PLEASURES
- 112 Johan
- 116 Elton John
- 119 Steve Hackett ONBEKEND ONBEMIND
- 120 Grace Jones
- 124 Nik Kershaw
- 128 Blowbeat ONBEKEND ONBEMIND
- 130 Kraftwerk
- 133 Led Zeppelin
- 136 Kinderen voor Kinderen GUILTY PLEASURES
- 138 Little Feat
- 142 Living Colour
- 145 Bertolf ONBEKEND ONBEMIND
- 146 Daniël Lohues
- 150 Marillion
- 153 Barclay James Harvest ONBEKEND ONBEMIND
- 154 Paul McCartney & Wings
- 157 George Michael
- 160 Dionne Warwick GUILTY PLEASURES
- 161 Joni Mitchell
- 164 Mr. Mister
- 168 Mekanik Kommando ONBEKEND ONBEMIND
- 169 Nadieh
- 172 NEU!
- 175 Plastikman ONBEKEND ONBEMIND
- 176 Neerlands Hoop In Bange Dagen
- 180 Oasis
- 183 Mike Oldfield
- 187 Conny Vandebos GUILTY PLEASURES
- 188 The Orb
- 191 Pink Floyd
- 195 Prince
- 198 Tower ONBEKEND ONBEMIND
- 200 Gerry Rafferty
- 203 Lou Reed
- 206 The Use Of Ashes ONBEKEND ONBEMIND
- 207 The Rolling Stones
- 210 Todd Rundgren
- 214 Wax ONBEKEND ONBEMIND
- 215 Boz Scaggs
- 218 The Serenes
- 221 Pussycat GUILTY PLEASURES
- 222 Paul Simon
- 226 Solution
- 230 Toy Matinee ONBEKEND ONBEMIND
- 231 Bruce Springsteen
- 234 Sting & The Police
- 237 How We Live ONBEKEND ONBEMIND
- 238 Sly & The Family Stone
- 241 Steely Dan
- 244 Steve Miller Band
- 247 Michael Stearns ONBEKEND ONBEMIND
- 248 David Sylvian
- 252 Tears For Fears
- 255 Ambrosia ONBEKEND ONBEMIND
- 256 Underworld
- 259 Hans Vermeulen
- 262 Verzamelalbums
- 266 Herman van Veen GUILTY PLEASURES
- 268 Joe Walsh
- 272 Weather Report & Jaco Pastorius
- 276 George Baker Selection GUILTY PLEASURES
- 278 Stevie Wonder
- 281 XTC
- 284 André Hazes GUILTY PLEASURES
- 286 Yello
- 289 Frank Zappa
- 294 Lorrainville ONBEKEND ONBEMIND
- 296 ZZ Top
- 299 Dankwoord

ABBA

Nooit gedacht. ABBA weer bij elkaar.
In het echt op een nieuw album.
Als hologrammen op het podium.

Jarenlang houden Björn, Benny, Agnetha en Frida de boot af van de Stockholmse haven die ABBA heet. Geen reünie, geen sprake van. Totdat de eerste tekenen van hereniging merkbaar zijn rond het jubileum van 'Waterloo' in 2014. Zeven jaar later ligt het negende album "Voyage" in de winkels en kan je de ABBA-beleving tijdens een driedimensionale show in een pop-uptheater aan de oevers van de Theems in Londen volop ondergaan.

Nota bene Agnetha Fältskog vertelt tegenover de Duitse krant Die Welt als eerste over de reünieplannen. Zij is altijd degene geweest die zich het verste afhield van een weerzien met haar drie oud-collega's. Zelden komt ze opdraven op feestjes rondom ABBA-gerelateerde zaken.

Maar die ene avond in Brighton in 1974, het moment dat ABBA doorbreekt en wereldberoemd wordt, is uiteraard een belangrijke happening om in 2014 weer even bij stil te staan.

ABBA uit Zweden. Het beste exportproduct van dat land naast Volvo en Ikea. En, durf ik te wedden, nog steeds. Honderden miljoenen platen

heeft de band verkocht *and still counting*.

Tja, en dan die ABBA-reünie in 2021 met "Voyage" en de 'Abbatars'. Een virtuele groep op het podium zien. Leuk voor een keertje. Maar ik verwacht geen herleving van oude tijden.

De échte groep staat live nooit voor spektakel. Ook niet in de topjaren 1979 en 1980, waarin de vier met een uitgebreide band vol uitstekende Zweedse sessiemuzikanten de wereld over reizen. Om die zo lekker klinkende liedjes te spelen, waaraan uren achtereen in de studio worden besteed.

De drang naar perfectie. Bijna ieder liedje van ABBA is ervan doordrenkt.

Nee, de kracht van ABBA ligt in de studio. Samen met technicus Michael Tretow openen ze in 1978 de Polar Studio's in Stockholm. Vanaf dat moment zien ze, net zoals The Beatles in 1966, de studio als hun voornaamste werkplek om hun muziek zoveel mogelijk te perfectioneren.

Om die reden zijn de laatste twee albums "Super Trouper" en "The Visitors" het interessantst. Tuurlijk, er

staan op hun zes voorgaande platen ook voor het merendeel songs van hoge kwaliteit, maar wat de groep in haar laatste jaren presteert is uitzonderlijk goed. De muziek van ABBA heeft meer diepgang gekregen en ook de teksten van Björn Ulvaeus en Benny Andersson worden serieuzer. Dat heeft te maken met de scheidingen binnen de groep, maar ook met actuele zaken zoals de Koude Oorlog (luister naar de tekst van 'The Visitors' of 'Soldiers').

"The Visitors" is de parel van hun oeuvre. Het ABBA-geluid waaraan dan tien jaar is gewerkt komt op die plaat tot volle wasdom. Een stuk als 'I Let The Music Speak' is bijna klassiek te noemen en wijst al in de theatrale richting die Ulvaeus en Andersson daarna met Tim Rice en het "Chess"-project inslaan – ook daarin speelt de Koude Oorlog een rol. Agnetha schittert met haar hoge stem in 'One Of Us' en 'Slipping Through My Fingers', terwijl haar samenzang met Frida in 'Head Over Heels' het typische ABBA-geluid in die jaren geeft. In ieder nummer schuilt wel iets dat nooit verveelt; bij elke luisterbeurt hoor je weer iets nieuws.

Dat is de kracht van goede popmuziek. En in tien jaar tijd is ABBA volwassen geworden.

Maar die volwassenheid gaat ook gepaard met de midlifecrisis. Na "The Visitors" verschijnt in 1982 nog de single 'The Day Before You Came'. Misschien wel de beste vocale prestatie van Agnetha ooit, ondersteund met slechts een drumcomputer en synthesizerklanken. Om rillingen van te

ABBA TIEN PUNTGAVE LIEDJES

1. Waterloo (1974)
2. SOS (1975)
3. Knowing Me, Knowing You (1976)
4. Dancing Queen (1976)
5. Eagle (1977)
6. If It Wasn't For The Nights (1979)
7. The Winner Takes It All (1980)
8. Soldiers (1981)
9. I Let The Music Speak (1981)
10. The Day Before You Came (1982)

ABBA ESSENTIËLE VERZAMELALBUMS

- The Singles – The First Ten Years (1982)
- ABBA Gold: Greatest Hits (1992)
- Thank You For The Music (1994, boxset)

krijgen, maar ook ABBA op z'n mooist en puurst. De emotie viert hoogtij. Wat een verschil met 'Ring, Ring' van nog geen tien jaar eerder.

De noodgedwongen adempauze die de groep in 1983 neemt, en waarin "Chess" met verschillende voor ABBA bedoelde songs verschijnt, leidt tot niets. Wel gebruiken Ulvaeus en Andersson een aantal stukken voor hun nieuwe creatie Gemini. Een jong Zweeds duo. Inclusief 'Just Like That', in feite het mooiste latere ABBA-liedje dat Ulvaeus en Andersson weigerden af te maken. Ze vonden het ondermaats. Op "Gemini" slaat het nummer een andere richting uit. Een mooie

ABBA DRIE ESSENTIËLE ALBUMS

1. Arrival (1976)
2. Super Trouper (1980)
3. The Visitors (1981)

popplaat is het resultaat, maar het succes blijft uit.

In de loop der jaren verschijnt een handvol verzamelalbums, met de milionseller "ABBA Gold: Greatest Hits" voorop. Ook zijn de meeste ABBA-albums als deluxe edities te koop, inclusief een dvd met clips. Goede zet, vooral voor wie meer wil zien en te weten komen over hoe die platen ontstonden.

Ruim 45 jaar lang is er geen nieuw materiaal. Totdat "Voyage" verschijnt, een reüniealbum volop vette knipogen naar het verleden. Naar 'SOS', naar 'Voulez-Vous'. En met tenminste één nieuwe ABBA-klassieker: 'Don't Shut Me Down'.

Qua klank luistert "Voyage" alsof na "The Visitors" de tijd is stil blijven staan. Het is een aparte gewaarwording. En je realiseert je eens te meer: zelfs een adempauze van 40 jaar doet ABBA niet haar eigen geluid verliezen. Eindelijk heeft de groep haar midlifecrisis overwonnen. ■

THE ALAN PARSONS PROJECT

Hij leerde de fijne kneepjes van het vak in de Londense Abbey Road Studios. Nadat Alan Parsons daar in 1973 "The Dark Side Of The Moon" van Pink Floyd heeft opgenomen, denkt hij serieus na over een eigen carrière.

Niet alleen als opnametechnicus, maar ook als songschrijver, als artiest. Parsons heeft jarenlang de grote namen van dichtbij meegemaakt. Als hij 18 jaar is, mag hij assisteren bij een opnamesessie in de studio van EMI in Londen. Twee jaar later zit hij samen met producer George Martin achter de knoppen tijdens de opname van het Beatles-album "Abbey Road". In de jaren daarna geeft hij zijn draai aan de albums "Wild Life" en "Red Rose Speedway" van Paul McCartney's Wings en werkt hij met The Hollies ('The Air That I Breathe'). Later produceert hij 'Music' van John Miles en 'Year Of The Cat' van Al Stewart.

Zijn eerste Grammy-nominaties verdient hij dankzij zijn geluidstechnisch werk met de Amerikaanse band Ambrosia. Geen grote naam in Europa, maar muzikaal gezien een van de meest interessante bands uit de jaren zeventig. Rond die tijd, in 1974, nemen de solo-aspiraties van Parsons nog sterker toe. Hij bedankt voor de klus als technicus op Pink Floyd's album "Wish

You Were Here" en slaat de handen ineen met Eric Woolfson. Een toetsenist, songschrijver en manager van onder anderen Carl Douglas ('Kung Fu Fighting').

Parsons vraagt Eric in eerste instantie of hij hem wil managen.

Vervolgens maken ze in 1975 plannen voor een eerste artistieke samenwerking, waarin het werk en leven van de Engelse schrijver Edgar Allan Poe centraal staat en waarvoor ze musici vragen met wie het duo het laatste jaar heeft samengewerkt. Zoals Allan Clarke en Terry Sylvester van The Hollies en leden van Ambrosia en Pilot. "Tales Of Mystery And Imagination Edgar Allan Poe" komt in 1976 uit.

Het laatste wat door de platenmaatschappij aan Parsons en Woolfson wordt gevraagd is: 'hoe heet jullie bandje eigenlijk?' Als tijdelijke naam wordt dan The Alan Parsons Project gebruikt.

ALAN PARSONS PROJECT DRIE ESSENTIËLE ALBUMS

1. Tales of Mystery and Imagination (1976)
2. I Robot (1977)
3. Eye in the Sky (1982)

Uit pure noodzaak prijkt die naam onderaan op de hoes van dat eerste album.

Als Parsons en Woolfson datzelfde jaar een contract tekenen met Clive Davis van Arista Records, kan de zegetocht van de twee echt van start gaan.

Hun formule staat vast: neem een aantal songs met overkoepelend thema op met een vaste kern van musici en nodig een aantal gastzangers uit. Drummer Stuart Elliott, bassist David Paton en gitarist Ian Bairnson zijn in de volgende tien jaar op bijna alle APP-albums te horen. De rij van albums groeit, evenals het succes, mede dankzij hitsingles als 'Eye In The Sky', 'Old And Wise' en 'Don't Answer Me'. De roem en bekendheid blijven in eigen land (Engeland) zelfs achter bij die in Amerika, Duitsland, Frankrijk én Nederland.

Wat zo fraai aan de platen van The Alan Parsons Project blijft, is dat ze met zowel een enorme liefde voor als kennis van muziek zijn gemaakt en daardoor uiteenlopende luisteraars weten aan te spreken. Absoluut geen moeilijke muziek, maar wel stuk voor stuk platen waarover is nagedacht. Zo handelt "I Robot" over de mens als machine, haakt "Eve" in op feminisme en stelt "The Turn Of A Friendly Card" geld, macht en gokverslaafden centraal.

In de loop van de jaren tachtig raakt de creativiteit van Alan Parsons en Eric Woolfson langzaam uitgedroogd. "Gaudi" uit 1987 markeert hun laatste, echte samenwerking en draait om

ALAN PARSONS PROJECT TIEN PUNTGAVE LIEDJES

1. The Raven (1976)
2. I Robot (1977)
3. The Eagle Will Rise Again (1978)
4. Lucifer (1979)
5. If I Could Change Your Mind (1979)
6. The Turn Of A Friendly Card (1980)
7. Eye In The Sky (1982)
8. The Silence And I (1982)
9. Don't Answer Me (1983)
10. Limelight (1985)

ALAN PARSONS PROJECT ESSENTIËLE VERZAMELALBUMS

- The Definitive Collection (1997)
- The Dutch Collection (2006)
- The Complete Albums Collection (2014)

het werk van de Catalaanse architect Antoni Gaudi. Als in 1990 "Freudiana" verschijnt, laat Parsons weten dat hij geen trek heeft in een uitgebreide promotie van het album. Ook de bijbehorende musical kan bij hem geen potten breken; het album over het leven van Sigmund Freud is vooral Woolfson z'n ding.

Het project flopt en Parsons gaat solo.

In de jaren daarna brengt hij sporadisch platen uit. Wel gaat hij het werk van The Alan Parsons Project op grote schaal live spelen. Vanaf 1999 doet hij dat bijna ieder jaar en speelt daarbij ook regelmatig in ons land. In 2012

pakt hij zijn geluidsklussenwerk weer op en verzorgt hij de geluidstechniek op "The Raven That Refused To Sing" van Porcupine Tree-frontman Steven Wilson. Voor het eerst sinds "Year Of The Cat" van Al Stewart uit 1976, en opnieuw zijn de kritieken op zijn open en heldere manier van muziek opnemen stuk voor stuk positief.

En Eric Woolfson? Hij vervolgt de weg die hij met "Freudiana" is ingeslagen. Maakt de musicals "Gaudi", "Gambler" en "Poe: More Tales Of Mystery And Imagination". Zijn laatste werk, "Dancing With Shadows", gaat in 2007 in première in Korea. Twee jaar later overlijdt hij aan nierkanker. Met zijn vroegere kompaan Alan Parsons zal Woolfson nooit meer samenwerken, uitgezonderd hun werk aan de heruitgaves van de tien APP-albums in 2006 en 2007.

Eigenlijk is er sprake van elf albums. In 1978 wordt tegelijkertijd met "Eve" ook "The Sicilian Defence" opgenomen. Een contractuele verplichting die door Arista wordt geweigerd. De plaat zou niet commercieel genoeg zijn. Jarenlang blijft hij op de plank. Tot 31 maart 2014: dan verschijnt er een boxset met alle tien APP-albums, met als bonus "The Sicilian Defence". De plaat is niet los te koop.

'I hope the tapes do not exist anymore' zei Parsons in 2011 over dat album.

Het tegendeel is waar. We gaan ze horen. ■

KANE – SO GLAD YOU MADE IT (2001)

Hét voorbeeld van een band waarvoor ik mij jarenlang heb moeten verontschuldigen dat ik ze goed vond. En nog steeds, eerlijk gezegd. Niet alles, maar die eerste paar platen kan ik nog steeds waarderen. Vind ze stiekem beter dan alles wat U2 na 1996 heeft uitgebracht. Als dat niet vloeken in de kerk is, weet ik het niet meer, maar ik sta nog steeds vierkant achter mijn mening. Het debuut van Kane laat een échte groep horen, terwijl kapitein Dinand Woesthoff op album nummer twee de leiding pakt en ieder nummer laat uitvoeren door die musici die hij het meest geschikt acht. Samen met Michel Schoots (Urban Dance Squad, en later A&R-manager bij Sony) giet hij iedere song in het beste jasje. En dat betaalt zich uit, want "So Glad You Made It" is nog steeds *Kane's finest hour*. Sterk songmateriaal, geïnspireerd gespeeld en een album dat een opvallende opbouw kent: de hitjes in het eerste deel, waarna de sfeer steeds dromeriger, donkerder en introspectiever wordt. Van de plaat bestaan twee versies: de eerste uit 2001 verschijnt in de hoes met het standbeeld op de voorkant. De tweede volgt een jaar later, met de bandfoto voorop en een gewijzigde tracklisting. Prijsnummer 'Rain Down On Me' is geremixt door niemand minder dan Tim Palmer en dat levert de band een dikke hit op. Een paar jaar later voert Kane een aantal tracks in akoestische vorm uit tijdens een concert in de Heineken Music Hall in Amsterdam, samen met gastmusici zoals Cor Mutsers (gitaar) en Manuel Hugas (bas). Dan pas blijkt hoe diep de lading van songs als 'Crazy Warnings', 'Mother', 'Alone' en 'Let It Be' is. Daarna verkennen ze wat afwijkende muzikale paden met platen die wat richtingloos aandoen, zoals "Everything You Want", "No Surrender" en hun zwanenzang "Come Together". Daarna is de koek op en neemt Dinand uitgebreid de tijd voor een soloplaat – die bij verschijnen maar niet van de grond wil komen. Als Haagse rockband pakt Kane zijn *moment of fame* op "So Glad You Made It", maar ook op artistiek vlak. Vergeet alle bombast en galm van Kensington en consorten, Kane is aan het begin van deze eeuw het beste wat de rockmuziek in Nederland te bieden heeft.

Mag ik dat zo zeggen? Ja. En stiekem denken velen dat met mij. ■

SYD BARRETT

De geest van Syd Barrett waart rond op "Cabinet Of Curiosities" van Jacco Gardner uit 2013. Het debuutalbum van de dan 24-jarige jonge muzikant uit Hoorn klinkt als een liefdevol eerbetoon aan Barrett en zijn werk. 'Barokpop met psychedelische invloeden', schreeuwen Van Nieuwkerk en Blokhuis. Tja, wat betreft Gardner hebben ze een punt, maar het werk van de in 2006 overleden oprichter van Pink Floyd voert veel verder dan die omschrijving.

De wereld van Syd Barrett is een voorstelling waarin genialiteit en gekte dichtbij elkaar liggen. Een kinderboek met flarden James Joyce en I Ching. Wie 'Arnold Layne' beluistert, de eerste single van Pink Floyd uit 1967, hoort een typisch Engels popdeuntje, nog voordat de *summer of love* van dat jaar begint. Wel bevat het een wat afwijkend akkoordenschema en een rhythm-and-bluesachtig ritme. En de tekst gaat ook over allesbehalve liefde: een man die de schone was van de waslijn van z'n buurvrouw jat.

Het ging de BBC te ver. Opvolger 'See Emily Play' is wel typische psychedelica: dromerige tekst met kleurrijke klanken uit gitaar, piano en Farfisa-orgel. Het is het klassieke liedje van Syd Barrett, geheel in de tijdgeest. Ogen dicht en de vloeistofprojecties komen op je af. Beide songs vormen de opmaat naar het eerste album "The Piper At The Gates Of Dawn" dat het

meesterwerk is van het vroege Pink Floyd-materiaal. Mijlenver verwijderd van "The Dark Side Of The Moon" en "The Wall".

Maar net zo snel als Syd Barrett opkomt, zo snel verdwijnt hij weer. Zelfs letterlijk: door toenemend lsd-gebruik verdwaalt hij regelmatig, neemt hij dagen zijn telefoon niet op, vergeet in Amerika tijdens een tv-optreden te playbacken en wordt hij uiteindelijk door z'n bandmaten gewoonweg niet meer opgehaald voor een optreden. Het is dan inmiddels eind januari 1968 en David Gilmour, de man die Barrett tien jaar eerder in Cambridge gitaar leerde spelen, volgt hem stilzwijgend op nadat hij al een tijdje heeft meegespeeld. Op dat moment eindigt de combinatie Pink Floyd en Syd Barrett. Het verhaal van de oprichter die 'zijn' groep de weg naar de roem heeft gewezen en vervolgens zelf instort.

SYD BARRETT TIEN PUNTGAVE LIEDJES

1. Terrapin (1970)
2. Dark Globe (1970)
3. Octopus (1970)
4. Golden Hair (1970)
5. Long Gone (1970)
6. Baby Lemonade (1970)
7. Dominoes (1970)
8. Opel (1988)
9. Word Song (1988)
10. Milky Way (1988)

SYD BARRETT ESSENTIËLE VERZAMELALBUMS

- Crazy Diamond (1993, boxset)
- Wouldn't You Miss Me (2001)
- An Introduction To Syd Barrett (2010)

Toch blijven een paar mensen nog in Syds talenten geloven. Bijvoorbeeld Peter Jenner en Malcolm Jones, onder wiens leiding Syd solomateriaal opneemt. Hij wordt begeleid door z'n oude bandmaten Roger Waters, David Gilmour en Richard Wright en drummers Jerry Shirley en Willie Wilson. Tussen 1968 en 1970 resulteert dat in twee albums, "The Madcap Laughs" en "Barrett". Het is muzikaal voer voor psychologen. Zo gedreven als hij op nummers als 'Baby Lemonade', 'Terrapin' en 'Golden Hair' klinkt, zo kan Barrett de concentratie op andere momenten behoorlijk kwijtraken en dat levert pijnlijk momenten op, vooral op "The Madcap Laughs". Een valse start in 'If It's In You' leidt tot een uit de maat jengeland gezongen

SYD BARRETT DRIE ESSENTIËLE ALBUMS

1. The Madcap Laughs (1970)
2. Barrett (1970)
3. Opel (1988)

Af en toe wordt hij al fietsend stiekem gefilmd door fans die hem in zijn stad hopen tegen te komen.

liedje. Tussendoor zingt hij over ratten, dominosteentjes en olifanten. Een labiele weergave van Syds leven op dat moment.

Hij trekt zich in 1971 terug uit het openbare leven en keert pas in 1974 kortstondig terug in de Abbey Road Studios in Londen. Daar neemt hij, wederom onder leiding van Malcolm Jones, wat ritmegitaar op. Het leidt allemaal tot niets. Precies een jaar later duikt hij – met dikke buik en tandenborstel – ineens op tijdens een opnamesessie van Pink Floyd: 'Shine On You Crazy Diamond'. Een stuk dat over Barrett gaat. Zijn oude bandleden herkennen hem in eerste instantie niet en dat leidt tot emotionele momenten. Syd gaat terug naar Cambridge, woont tot 1987 bij z'n moeder en lijdt inmiddels aan diabetes. Af en toe wordt hij al fietsend stiekem gefilmd door fans die hem in zijn stad hopen tegen te komen. Barrett is dan kluisenaar en schildert het grootste deel van de dag. Leven kan hij van royalty's van zijn muziek uit een ver verleden: eens in de tien jaar brengt platenmaatschappij EMI weer een verse verzamelaar uit. Nieuwe muziek zal hij nooit meer maken en in juli 2006 geeft

zijn lichaam de strijd op, nadat hij zijn laatste jaren aan kanker heeft geleden.

David Bowie, Ian Curtis, Alex Chilton, Noel Gallagher, Damon Albarn, Pete Townshend, Chrissie Hynde, Kevin Ayers, Kurt Cobain, zelfs Paul McCartney. Stuk voor stuk zijn ze schatplichtig aan Syd Barrett. In hun werk klinkt soms het speelse, kinderlijke, maar ook simpele en deprimerende karakter door dat de liedjes van Barrett zo kleurrijk maakt. Net als zijn landgenoten Case Mayfield en Bertolf is ook Jacco Gardner door het werk van Barrett gegrepen en weet hij op zijn debuutalbum de aparte sfeer goed bij het nekvel te pakken. En betuigt daarmee ook een eerbetoon aan een van de invloedrijkste Britse singer-songwriters van de afgelopen 60 jaar. ■

THE BEACH BOYS

De Rosetta Stone van de popmuziek. Een predicaat dat "Pet Sounds" van The Beach Boys prima past. Het album is bijna 60 jaar oud en geniet al tijden van een klassieke status, dankzij de stuk voor stuk bloedmooie liedjes die erop staan.

Pet Sounds is het waargebeurde sprookje van Brian Wilson. Een van de drie broers van The Beach Boys die in zijn handicap (doof aan één oor dankzij zijn meppende vader Murray) geen beperking of probleem ziet. Brian denkt in oplossingen en hoorde ondertussen de mooiste muziek in zijn hoofd. Van de surf- en automuziek in de stijl van 'Surfin' Safari' en 'Fun, Fun, Fun', via 'I Get Around' naar 'California Girls'. Binnen vijf jaar gaat Brian Wilson zo hard in zijn muzikale ontwikkeling dat zijn medebandlede hem amper meer kunnen bijbenen. Brian huurt steeds meer studiomusici in, zoals drummer Hal Blaine (lid van The Wrecking Crew) en bassiste Carol Kaye, maar ook de schromelijk ondergewaardeerde gitarist Glenn Campbell. Met hun capaciteiten kan hij zijn liedjes precies arrangeren en uitvoeren naar zijn hand.

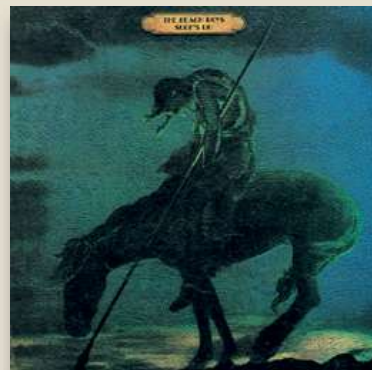
Frappant is dat juist Campbell, die er een eigen succesvolle carrière op na houdt, in de loop van 1964 met The Beach Boys op tournee gaat. Het is in de periode dat Brian het tourneeleven zat begint te worden. Steeds maar weer diezelfde liedjes spelen. Hij besluit in

1965 thuis te blijven en samen met tekstschrijver Tony Asher en tientallen studiomusici te werken aan het album vol muziek die iedereen versteld doet staan. Twaalf van de dertien stukken zijn van Wilsons hand. Weg zijn de surf- en autoliedjes. 'God Only Knows', 'I Know There's An Answer', 'That's Not Me', ze belichamen en bevestigen dat Wilson zowel qua tekst als muziek volwassen is geworden en zijn persoonlijke gevoelens niet schuwt.

Maar de uitvoering, daar is zo goed over nagedacht. Een poporkest waarin talloze instrumenten worden gebruikt én gecombineerd, zodat het een geluid oplevert dat nog nooit eerder in de popmuziek is neergezet. Tuurlijk, Burt Bacharach, João Gilberto of Antônio Carlos Jobim grossierden ook in breed uitgewerkte orkestrale arrangementen, maar Brian Wilson gaat een stap verder en laat het geheel meer rocken, inclusief gitaar en hammondorgel. Een accordeon samen met een Franse hoorn, een klavecimbel en sleebellen: het intro van 'God Only Knows' is het geluid van "Pet Sounds" in een notendop. De symfonische pop is met het uitbrengen van het album in mei 1966 geboren.

Wilsons werk zit erop en weet dat hij iets speciaals heeft afgeleverd, maar de andere leden van The Beach Boys en platenmaatschappij Capitol Records moeten erg wennen aan het nieuwe geluid. De plaat krijgt matige kritieken, terwijl Capitol moeite heeft met het in de markt zetten van het album. Brian Wilson wordt onzeker: hij moet uiteindelijk binnen The Beach Boys alles alleen doen. Met een schuin oog kijkt hij naar The Beatles, waarin Paul McCartney en John Lennon altijd hun producer George Martin hebben voor een luisterend oor. Als The Beatles een paar maanden na "Pet Sounds" het album "Revolver" uitbrengen, ontstaat er zo een prachtige rivaliteit tussen beide groepen. Brian Wilson probeert op zijn beurt "Revolver" te overtreffen. Daarin faalt hij, want in de loop van 1967 wordt duidelijk dat "SMiLE" – de gedroomde opvolger van "Pet Sounds" – niet uitkomt. Brian Wilson bezwijkt onder de druk, vlucht weg voor anderen en keert – mede vanwege druggebruik – steeds meer in zichzelf. Hij realiseert zich op dat moment niet dat Paul McCartney overal roept dat hij "Pet Sounds" het mooiste album aller tijden vindt. Nee, Wilson is lamgeslagen als hij in juni 1967 "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" van The Beatles hoort. De groep uit Liverpool heeft hem overtroffen en hij schraapt "SMiLE". In de daaropvolgende jaren komen er druppelsgewijs songs van "SMiLE"-sessies uit. Het duurt tot 2004 voordat hij het werkstuk afmaakt en het live uitvoert. Zeven jaar later verschijnen de kleurrijke opnames van "SMiLE". Dan blijkt dat het inderdaad haast onmogelijk is geweest om "Pet Sounds" te overtreffen. Alhoewel, 'Good Vibrations' en 'Surf's Up' zijn net

THE BEACH BOYS DRIE ESSENTIËLE ALBUMS

1. Pet Sounds (1966)
2. Surf's Up (1971)
3. Holland (1972)

THE BEACH BOYS TIEN PUNTGAVE LIEDJES

1. Surfin' USA (1963)
2. Help Me Rhonda (1965)
3. California Girls (1965)
4. Sloop John B (1966)
5. God Only Knows (1966)
6. Good Vibrations (1967)
7. Do It Again (1968)
8. Break Away (1969)
9. Surf's Up (1971)
10. Sail On, Sailor (1973)

THE BEACH BOYS ESSENTIËLE VERZAMELALBUMS

- Endless Summer (1974)
- Good Vibrations - 30 Years Of The Beach Boys (1993, boxset)
- Sounds Of Summer (2003)

zo klassiek. Kunnen moeiteloos op "Pet Sounds" staan.

Door de jaren heen is de waardering voor "Pet Sounds" alleen maar toegenomen. Ik ontdek de plaat eind jaren tachtig, mede dankzij de opvallende hoes. De muziek werkt betoverend op mij. Eindelijk hoor ik op welke plaat 'God Only Knows' en 'Sloop John B' staan. Die ken ik van de verzamel-lp "The Definitive Album" die in de platenkast van m'n moeder staat. In 1997 verschijnt de "Pet Sounds Sessions"-box. Een openbaring voor de liefhebber, want die kan – als een ware archeoloog – ontdekken hoe al die liedjes zijn ontstaan.

Wie de 50th anniversary edition uit 2017 induikt, een box bestaande uit vier cd's en een blu-raydisc, vindt het originele album in zowel mono als stereo, aangevuld met een enorme hoeveelheid aan alternatieve mixen, een 5.1-surroundmix en liveopnames door de jaren heen. Maar ook een instrumentale versie van de plaat: alle liedjes zonder zang. Is het juist die meerstemmige zang waar The Beach Boys zo bekend om staan, nu zet de muziek een stap naar voren. Als je die instrumentale versie hoort, mis je – met alle respect – de zang totaal niet. De melodieën en arrangementen vallen op natuurlijke wijze samen, waardoor "Pet Sounds" zo nóg meer geheimen prijsgeeft. Luister naar de gedragen melodelijn van 'Don't Talk' of de fluiten aan het einde van 'Caroline No'. Die doen Brian Wilson naar eigen zeggen aan het werk van orkestleider Glenn Miller denken.

"Pet Sounds" klinkt als een reis door de ontwikkeling van de Amerikaanse popmuziek tussen, pak 'm beet, 1945 en 1965. En Brian Wilson heeft het in z'n hoofd allemaal als eerste gehoord.

Wat was er met hem gebeurd als hij destijds, net zoals bij "SMiLE", het album "Pet Sounds" niet kon afmaken?

Je wil er toch niet aan denken. ■

THE BEATLES

Het lijkt wel pakjesavond.

En dat op 10 september, terwijl de schimmel van Sinterklaas vast en zeker nog in de kasteeltuin ergens in Spanje aan het grazen is.

Twee pakjes van platenmaatschappij EMI. Een met alle Beatles-platen in stereo en eentje met de albums van de Fab Four die destijds in mono verschenen.

Het kost wat, maar dan heb je ook tientallen uren popmuziek van onweerstaanbare kwaliteit in je huiskamer staan. Van 'Please Please Me' tot 'Abbey Road'. Prachtig opgepoetst in de Abbey Road Studios in Londen, waarvoor het ervaren team van technici bijna vier jaar de tijd heeft genomen. De eerste tekenen van hoe hoog de kwaliteit zou zijn, waren in november 2006 al te horen. Toen kwam "Love" uit, een cd met Beatles-songs in een nieuw jasje voor de Cirque du Soleil-show in Las Vegas. Het was de opmaat voor wat op 09-09-09 zou verschijnen.

Maandenlang kijk ik uit naar "The Beatles In Stereo" en "The Beatles In Mono". Eindelijk die 22 jaar oude cd's vervangen; geen dof basgeluid meer in 'Come Together' en 'Dear Prudence', albums als "Rubber Soul" en "Revolver" in kraakheldere kwaliteit en het alom

geroemde 42 jaar oude meesterwerk "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" dat als een frisse bries uit de boxen komt.

Donderdagmiddag rijd ik naar Drachten. Daar woont Jerrie de Boer. Groot Beatles-fan. Een makelaar die zelfs in het logo van zijn bedrijf de hoes van "Abbey Road" heeft verwerkt. Hij heeft de gesealde stereobox, die ik een week of drie geleden heb besteld, al klaargelegd. Stralend zegt hij dat 'ie zelf nog weinig naar de box heeft geluisterd; hij heeft het te druk met het opsturen van de exemplaren naar fans in het hele land. En daarnaast moet in het onroerend goed ook nog een boterham worden verdiend. Wel zegt hij tussen neus en lippen door dat de monobox er ook heel mooi uitziet. Neemt mij mee naar zijn kamer waar de Beatles-collectie staat opgeslagen. 'Kom mee, naar mijn eigen Cavern Club', zegt hij trots, terwijl we de trap aflopen. Daar liggen ze dan, allebei ontdaan van het folie.

Ietwat zenuwachtig bekijk ik de boxen. Wat een prachtige vormgeving. En tja,

De stereobox ziet eruit als een wijndoos waar precies twee flessen in passen. Twee flessen in cadeauverpakking.

die monobox is toch ook wel kicken. Jerrie heeft er nog een paar op voorraad. Daarna is het misschien uit met de pret, want de monobox is slechts tijdelijk verkrijgbaar.

Ik besluit Drachten te verlaten met beide boxen. Veilig liggend op de achterbank van mijn auto.

De stereobox ziet eruit als een wijndoos waar precies twee flessen in passen. Twee flessen in cadeauverpakking. Het oog wil ook wat; toch zijn ook de oren aan de beurt. Ik besluit desondanks de box nog dicht te laten en geen Beatles in de auto te draaien. Eerst maar even wat eten halen en daarna er rustig voor gaan zitten. Thuisgekomen en met een volle maag pak ik beide boxen uit. Ik besluit om te beginnen met "Abbey Road". Al sinds jaar en dag mijn favoriete Beatles-plaat. De groep keert daarop terug naar het rauwe groepsgeluid, maar wel dat van 1969. George Harrison in de hoofdrol met nummers als 'Something' en 'Here Comes the Sun'. Ook speelt hij synthesizer, de enige keer op een Beatles-plaat. John

THE BEATLES DRIE ESSENTIËLE ALBUMS

1. Revolver (1966)
2. Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band (1967)
3. Abbey Road (1969)

Lennon levert het al genoemde 'Come Together', 'Because' en het monumentale 'I Want You (She's So Heavy)', met dat abrupte einde waar ik nog steeds kippenvel van kan krijgen. En natuurlijk Paul McCartney die vooral in het laatste medley-gedeelte de show steelt. Tenslotte, Ringo Starr? Ach, 'Octopus's Garden' blijft een leuk countryachtig liedje. Niet meer dan dat.

Ik zit ruim drie kwartier geboeid te luisteren.

En het valt mij niets tegen.

Sterker nog, ik hoor eindelijk de plaat op de manier zoals ik die altijd al hoopte te horen. Lekker stevig en kamerbreed. Later die avond luister ik een groot deel van het "Let it Be"-album; ook dat is piekfijn in orde. Als ik twee dagen later "Revolver" en "Magical Mystery Tour" opzet, ga ik steeds meer het nut van deze behoorlijk gehypete oppoetsbeurt inzien. Het voegt écht wat toe aan de Beatles-catalogus. Dat geldt ook voor de mono-versies, die ik niet meer van grijsgedraaide lp's hoeft te horen. Ze wijken soms erg veel af van hun stereo equivalenten.

Langzamerhand kom ik tot de conclusie dat de uitgave van deze twee boxen de beste en meest waardige manier is om de bijna tweehonderd liedjes van de groep de 21e eeuw in te leiden. Geen goedkope grap, maar wel een must voor iedereen die John, Paul, George en Ringo een warm hart toedraagt.

En tja, jeugdsentiment is van alle tijden. Ook als je zoals ik de jaren

THE BEATLES TIEN PUNTGAVE LIEDJES

1. She Loves You (1963)
2. I Want To Hold Your Hand (1964)
3. Things We Said Today (1964)
4. Ticket To Ride (1965)
5. In My Life (1965)
6. Here, There and Everywhere (1966)
7. Paperback Writer (1966)
8. Hey Jude (1968)
9. Here Comes The Sun (1969)
10. The Long And Winding Road (1970)

THE BEATLES ESSENTIËLE VERZAMELALBUMS

- 1962-1966 (1973)
- 1967-1970 (1973)
- 1 (2000)

zestig – helaas – niet bewust hebt meegemaakt.

Zelfs als je The Beatles nu pas ontdekt, dan blijkt andermaal hoe tijdloos hun muziek is én blijft. ■

ONBEKEND
ONBEMIND
MAAR ZEKER NIET

HALL & OATES - WAR BABIES (1974)

Voordat het popduo uit Philadelphia bij platenlabel RCA tekent en wereldwijd doorbreekt met 'Kiss On My List', 'Maneater' en 'Adult Education' maken Darryl Hall en John Oates drie platen voor Atlantic. "War Babies" is de derde, de minst commerciële en meest progressieve. Een plaat die soepele door soul beïnvloede popliedjes afwisselt met een aantal donkere songs, waar Rundgren z'n elektronica en geluidseffecten op loslaat.

Neem 'I'm Watching You' – over camera's die mensen nauwlettend in de gaten houden. Darryl Hall is er vroeg bij: Sting en The Police nemen die paranoïde obsessie zo'n acht jaar later als uitgangspunt voor 'Every Breath You Take'. In 'Screaming Throught December' bereikt het album zijn climax. Een ware spacerock exercitie die je nooit verwacht bij Hall & Oates. Maar ze doen het toch, met dank aan die enorme stempel van Rundgren: gitaren, koortjes, *total domination*.

Ooit had ik na afloop van een optreden van groot Hall & Oates-fan Jett Rebel in de Stadsschouwburg in Groningen een geanimeerd gesprek met hem over "War Babies". 'Als Rundgren Hall & Oates gaat produceren, dan klinkt Hall precies als Todd.' En zo is het. Dit is zo'n overdonderende plaat die nooit gaat vervelen – afkomstig uit een muzikaal tijdperk vol onbegrensde mogelijkheden. ■